

FAMILIA SI DREPTUL ROMAN

Legislatia romana in privinta familiei a evoluat in stransa legatura cu transformarile societatii romane. Legile celor 12 table au marcat inceputul procesului de transformare a vechiului drept gentilic roman intr-un drept de cetate. Pe parcurs, Legile celor 12 table s-au transformat o data cu modalitatile de guvernare si structura societatii.

Dreptul gentilic:

- avea caracter sacru si religios;
- prevedea autoritatea absoluta a tatalui asupra familiei sale.

Legile celor 12 table (mijlocul secolului al V-lea i.Hr.):

- pastrau inca un caracter magico-religios;
- au dat o grea lovitura autoritatii paterne: tatal nu putea sa dispuna de fiul sau decat de trei ori, dupa trei vanzari fiul era liber;
- au stabilit dreptul de a lasa mostenire prin testament:
 - fiul era mostenitorul; in lipsa fiului, mostenea cel mai apropiat ognat (ruda pe linie paterna);
 - in lipsa ognatilor bunurile se intorceau la ginta;
- prin casatorie, femeia rupea orice legatura cu familia ei, devenind proprietatea sotului;

Modificari ale Legilor celor 12 table:

- incurajarea casatoriei libere, in care femeia nu intra sub autoritatea sotului ei, bucurandu-se de o mai mare independenta;
- introducerea intr-o familie lipsita de urmasi a unei persoane "independente" ce apartinea unei alte familii (adrogatiunea); o forma noua a adrogatiunii a fost adoptiunea prin care o persoana independenta trecea in puterea unui alt cap de familie;

Schimbari produse dupa marile cuceriri:

- raspandirea divortului, cel mai frecvent fiind cel din motive financiare;
- emanciparea sotiilor, care aveau posibilitatea sa-si administreze averile;

Legislatia lui Augustus:

- legi care urmau restabilirea moralei si a obiceiurilor stramosesti prin consolidarea familiei;
- obligativitatea casatoriei pentru senatori si cavaleri;
- taxe impuse celibatarilor;
- ingradirea luxului;

Codul lui Iustinian:

- dreptul de adoptie al femeilor;
- anulara pentru pater familias a dreptului de alienare, rezervand copiilor bunurile mamei;

Influente ale crestinismului:

- restrictii privind divortul;
- protejarea copiilor din prima casatorie;